

Maitheus

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Kilenczedik évfolyam. 40 szám. Szerkeszti: Székelyudvarhely, 1911. okt. 5.

Előzetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér. Dr. Keith Ferenc várm. tb. főjegyző. Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely, Árpád-utca 3 szám, havá az előfizetési pénzek küldendőik.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

289.

M. kir. honvédelmi miniszter.

Szám 10432. eln.

Népfelkelő időszaki jelentkezés nem tartatik meg.

A magyar királyi népfelkelés időszaki jelentkezése a folyó évben nem fog megtartatni.

Erről a népfelkelő járásparancsnokságok részéről a főszolgabírák (r. t. városok, járástiszviselők) haladéktalanul értesítendőek.

Ezen rendelet valamennyi honvéd kerületi és népfelkelő járásparancsnokságnak közvetlenül adatik ki és a honvéd főparancsnoksággal is közölnetik.

Budapest, 1911. évi szeptember 19.

Hazai s. k.,
honvédelmi miniszter.

Szám 7095—1911.

Valamennyi községi és körjegyzőnek.

Fenti miniszteri körrendeletet közhírré tétel végett kiadom.

Székelyudvarhely, 1911. szeptember 27.

Sebesi, alispán.

290.

119240—1911. B. M. számú körrendelet.

XI.

Az Északamerikai Egyesült-Államokba kivándorolt magyar állampolgárok által pénzeik kezelésével megbízott és csőd alá került amerikai bankárok.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Az Északamerikai Egyesült-Államokba kivándorolt állampolgárok pénzküldeményeiknek ha-

zaküldésére, valamint megtakarított pénzeik elhelyezésére amerikai kis bankárokat vesznek igénybe, kik hangzatos magyar bankár címen ajánlják fel szolgálataikat, minden eszközt felhasználnak, hogy a kivándorlókat üzleti körükbe vonják és igen sok esetben a beljükhöz helyezett bizalommal visszaélve megbízóikat érzékenyen megkárosítják.

A pittsburgi cs. és kir. konzulátusnak jelentése szerint az 1911. év folyamán a kivándorolt magyar állampolgárok pénzeinek kezelésével foglalkozó következő bankárok szüntették be fizetéseiket:

I. P. V. Rovmanek és Társa bankháza, melynek Newyorkban, Pittsburgban és Uniontownban voltak üzletei, tartozásainak összege körülbelül 800,000 dollárra tehető.

II. A Göczel Árpád és Társa bankháza, melynek Pittsburgban volt üzlete, tartozásainak összege körülbelül 46,000 dollárra tehető.

III. Harbula M. bankháza, melynek Ambridgeben volt üzlete, tartozásainak összege körülbelül 40,000 dollár.

IV. Korláth M. bankháza, melynek Windberben és Scalp-Levelben volt üzlete, tartozásainak összege körülbelül 60,000 dollár.

V. Zeman András bankháza, melynek Windberben volt üzlete, tartozásainak összege körülbelül 500,000 dollár.

VI. Klein Jakab bankháza, melynek Pittsburgban, Duquesne-ben és Homesteadben volt üzlete, tartozásainak összege körülbelül 250,000 dollár.

VII. Klein Izidor bankháza, melynek Brad-dockben volt üzlete, tartozásainak összege körülbelül 85,000 dollár.

VIII. Béda János bankháza, melynek Doquesneben volt üzlete, tartozásainak összege 45,000 dollár.

Valamennyi most felsorolt bankház ellen a csőd eljárás folyamatban van s a csőd tömegéből a hitelezők javára csak kevés lesz megmenthető.

A Pittsburgi cs. és kir. konzulátus a hozzá forduló felek érdekében minden lehetőt elkövet és hogy eljárása eredményre vezessen, kívánatos

volna, hogy a magyar hitelezők képviselőjükkel a konzulátust bízzák meg és ne egyes amerikai ügyvédek, mert ezzel elérhető lenne az, hogy a már ugyanis megkárosított hitelezők az amerikai ügyvédek által követelt s aránytalanul nagy díjazás megfizetésétől megkíméltesse, másrészt pedig, hogy a konzulátus a hitelezők nagyobb számát képviselve, a csőd eljárásokra, különösen a tömeggondnokok kinevezésére, nagyobb befolyást nyerjen, ez által is a hitelezők érdekeit szolgálhassa.

Miután feltételezhető, hogy a bukott bankházak hitelezői között olyanok is vannak, a kik Amerikából már visszatértek, felhívom Czimetet, hogy fentieknek legszélesebb körben való köz-hírrétételével adjon ki felhívást arra nézve is, hogy az amerikai bankházak következtében károsultak vagy azok jogutódai, ügyeik elintézésénél saját érdekükben a pittsburgi cs. és kir. osztrák-magyar konzulátus közbenjárását vegyék igénybe. Együttal hozza tudomására azt is, hogy a konzulátus a csődhitelezők érdekében csak úgy járhat el, ha az igénybejelentést a csődhitelező saját kezűleg aláírta, aláírását pedig az Egyesült-Államoknak Magyarországon székelő konzula hitelesítette és egyszersmind a konzulátusnak mindazon bizonyítékokat rendelkezésére bocsátja, a melyek a követelések érvényesítésére befolyással lehetnek.

Végül figyelmeztetem Czimetet, hogy Korláth M., Zemany András és Harbula M. még a csőd eljárás megindítása előtt megszöktek és nincs kizárva, hogy a hitelezők pénzének egy részével Magyarországra jöttek.

Budapesten, 1911. évi szept. hó 8.

A miniszter helyett:
Horváth Emil s. k., államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 6950—1911. alisp.

Székelyudvarhely város rendőrfőkapitányának, az összes községi és körjegyzőnek.

Tudomás vétel és megfelelő módon leendő közhírré tétel végett közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1911. évi szept. 25.

Sebesi, alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

291.

127,693—1911. II. a. B. M. sz. körrendelet.

A községek részére érkezett pénz- és érték-küldeményekre vonatkozó postai kimutatások beszerzésénél követendő eljárás.

Valamennyi vármegyei törvényhatóságnak.

A kereskedelemügyi miniszter ur hozzám

intézett átirata szerint azt tapasztalta, hogy a főszolgabírák a községek részére érkező pénz- és érték-küldeményekre vonatkozó adatok kiszolgáltatása iránt a 107,897—1905. szám alatt kelt körrendelet alapján a posta- és táviratigazgatósághoz intézett megkereséseikben általában ritkán közlik azt a körülményt, a mely a kivételes adat-szolgáltatást indokolja.

Az illető főszolgabírának ez a mulasztása ismételt iratváltozásokat tett szükségessé, a mi az adatok beszerzését többször késleltette, és így a községi pénzkezelés ellenőrzéséhez fűződő fontos közérdekű szempontokat is veszélyeztethette.

Reá kell tehát mutatnom arra, hogy az említett pénzküldeményekre vonatkozó adatközlés a községi pénzkezelés ellenőrzésének nem rendszeres tényezője, hanem az imént hivatkozott itteni körrendelet, illetőleg az abban idézett 61,261—1905. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében csakis azokra az esetekre szorítkozhatik, a melyekben a szóban forgó adatok beszerzését kivételes körülmények, hűtlen pénzkezelés gyanujának fenforgása, vagy rendkívüli vizsgálat szüksége teszi indokoltá.

Erre való tekintettel a kimutatások beszerzése iránt a posta- és táviratigazgatósághoz intézett megkeresésekben a kivételes eljárás okának megemlítését mellőzni nem lehet.

Ennélfogva felhívom a Czimet, figyelmeztesse a hatósága alá tartozó főszolgabírákat, hogy az ilyen adatok kiszolgáltatása iránt a posta- és táviratigazgatóságokhoz intézett megkereséseikben eljárásuk indokát minden esetben tüzetesen jelöljék meg.

Budapest, 1911. szept. 15.

A miniszter helyett:
Dr. Némethy Károly s. k.,
államtitkár.

292.

132,054—1911. VI. a. B. M. körrendelet.

A »József kir. herceg Szanatórium-Egyesület« gyűjtési és védekezési akciójának támogatása.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

A »József kir. herceg Szanatórium-Egyesület« évről-évre nyert országos könyöradomány-gyűjtési engedélye alapján »Csak egy virágszálal« jelige alatt évck óta november hó 1-én a társadalomhoz fordul, hogy halottak napján, a temetők ünnepén, egy szál virággal kössenek kevesebbet szeretteiknek szánt koszoruba és ezt a szál virág árát ajánlják fel a szegénysorsu tudó-betegek emberbaráti alapjának.

Az egyesület, miként a múlt évben, úgy az idén is igénybe ohajtja venni a nyilvános könyöradomány gyűjtés körül a közigazgatási hatóságok önkéntes segítségét, mert hálával telten tapasztalta, hogy a múlt évi »Virágszál-gyűjtés« igen szép eredményét is első sorban a hatóságok és

hatósági közegek odaadó közreműködésének köszönhető, éppen ezért azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy népművelő vállalkozásának sikere érdekében a szegénysorsú tudósbetegek ügyét ezuttal is a törvényhatóságok figyelmébe s az egyesületnek emberbaráti akcióját a törvényhatóságok támogatásába ajánljam.

Mint hogy nevezett egyesület a társadalom minden rétegét pusztító tudósvész ellen évek óta folytatott küzdelmével a legnemesebb célokat szolgálja, mely működésében az egyesületet az egész társadalomnak kötelessége a lehetőség szerint támogatni s minthogy a közigazgatási tisztviselőknél a nemes cél támogatása és a könyöradomány-gyűjtés irányítása terén kifejtendő önkéntes fáradozására részemről is nagy súlyt helyezek: ennél fogva felhívom a Czimet, hogy hatósága területén a nevezett egyesületet a legmesszebb menő támogatásban részesítse és a közigazgatási hivatalok vezetőit ily irányban utasítsa.

Mint hogy pedig a nevezett egyesület az ország legkülönbözőbb részeiben levő fiókjainak jelentéseiből arról értesült, hogy a közönség nagy része éppen semmit, vagy csak alig védekezik a tuberkulózis ellen, elhatározta a tuberkulózis elleni védekezés szükségességének országsszerte a legszélesebb keretben való propagálását és e célból a közönség körében a tudósvész és az ellene való védekezéstről szóló füzetes munkát kíván szétosztani.

Ennél fogva még arra is felhívom Czimet, intézkedjék az irtánt, hogy a hatósági közegek az egyesület gyűjtő-ívének körülhordozása alkalmával a tudósvészt és az ellene való védekezést ismertető füzetet, melyet az egyesület gyűjtő-ívével egyetemben kellő mennyiségben fog megküldeni, a közönség közt osszák szét.

Budapesten, 1911. évi szept. hó 14.

A miniszter helyett:

Dr. Némethy Károly s. k.,
államtitkár.

Szám: 6952—1911. alisp.

Minden fűszolgabirónak, polgármesternek, községi előljárásnak.

Alkalmazkodás céljából közlöm.

Székelyudvarhely, 1911. szept. 23.

Alispán helyett:

Dr. Keith tb. fjegyző.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Állati betegségek. Sertésvész megszűnt Farkaslaka község sertésállományában.

Lépfene megszűnt Recsenyéd község szarvasmarha állományában.

Hirdetmény. (7463—1911. szám.) Az 1886. évi XXI. t.-cz. 28 § a alapján közhírré teszem, hogy az udvarhelymegyei legtöbb adófizető törvényhatósági bizottsági tagoknak 1912. évre összeállított névjegyzékét folyó évi okt. hó 5-étől kezdve a vármegyei kiadóhivatalban közszemlére kitétettem.

A névjegyzék ellen a kifüggesztéstől számított 15 napon belül az állandó bíráló választmányhoz lehet felebbezni, melyet az alispáni hivatalhoz kell benyújtani.

Székelyudvarhely, 1911. okt. hó 2. *Sebesi*, alispán.

Hirdetmény. Alulírott előljárással ezennel közhírré teszi, hogy Oroszhegy község vadászati joga hat egymásután következő évre 1911. évi *október hó 7-én* a község házában a többet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Az árverés az említett napon délelőtt 9 órakor veszi kezdetét.

Árverési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Oroszhegy, 1911. szeptember hó 25. *Előljárással.*

Hirdetmény. Alulírott előljárással ezennel közhírré teszi, hogy Oroszhegy község halászati és ránkászati joga egy évre 1911. évi *október hó 7-én* délelőtt 10 órakor a többet ígérőnek a község házában haszonbérbe fog adatni.

Árverési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Elveszett bivalyok. Bányai Lajos marosvásárhelyi mészáros iparos által Székelykeresztúron vásárolt 2 darab 5 és 8 éves bivaly-tehén elveszett. Megtaláló közvetlen értesítse a tulajdonost.

Elveszett csikó. Barra Pál nyárádszentbenedeki jegyzőnek világos pej 2 $\frac{1}{2}$ éves jegytelen kanczacsikója f. hó 18-án Zágor községben elszabadult és nyoma veszett. Megtalálás esetén a tulajdonos értesítendő.

Elveszett részvény. Szeptember hó 19-én egy Borbély István névre szóló hitelszövetkezeti 50 koronás üzletrészvény, 411. számú, elveszett.

Megsemmisítés Dömös Sorbán Károlynak a magyarországi községi előljárással által 1902. márcz. 12-én 111. szám alatt kiadott munkásigazolványa elveszett.

Elveszett cselédkönyv. Ladó Pálné szül. Pál Anna lövétei születésű és illetőségű cselédkönyve elveszett.

Elveszett munkakönyv. Czigler Lajos káplós-segéd székelykeresztúri lakos Oláhországból hazajövet Verestoronynál ezelőtt 2 évvel a székelyudvarhelyi iparhatóság által részére kiállított munkakönyvét elveszítette.

Körözendő egyének. 288. — *Nagy Sándor*, a ki elmebeteg és gondnokság alá van helyezve, nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve

kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 31918--1911. számra való hivatkozással Pest vármegye alispánjának (Budapest) megküldendő. Nevezett Nagy Sándor Győr városban született, 48 éves, nős, aranyozó segéd, legutolsó lakhelye Czinkota (Ehmann-telep) volt.

289. — *Küberka Mária Anna*, kiskoru Kuberka Mária anyja, a ki 1879-ben Antalócson született és cselédszolgálatot teljesít, nyomozandó és feltalálása esetén tartózkodási helye, Ungvármegye alispánjával (Ungvár) a 7182--1911. számra való hivatkozással közlendő.

290. — *Lukenics Leposzáva és Lukenics Julka* (anyjuk az 1894. évben Pancsován elhunyt Lukenics Erzsébet) gyermekek nyomozandók és feltalálásuk esetén erről az 5322—1911. számra való hivatkozással Pancsova város rendőrfőkapitánya értesítendő.

291. — *Krizsán Károly*, a ki Krizsán Rebekától 1889. évi június hó 22-én Bukarestben született, nyomozandó és feltalálása esetén illetőségi viszonyaira részletesen kihallgatandó s a kihallgatásról felvett jegyzőkönyv a 11138—1911. számra való hivatkozással Háromszékvármegye alispánjának (Sepsiszentgyörgy) megküldendő.

292. — *Kocher Anna* 11 éves elhagyott gyermek Csataljáról megszökött. Nevezett nyomozandó és feltalálása esetén a temesvári állami gyermekmenhelyhez visszazárlítandó. Nevezettnek vallása római katolikus, termete közép. arcza kerek, fehér, szeme sötétkék, orra egyenes, szája rendes, haja barna, súlya 30 klg, ruházata, melyben megszökött: fekete szoknya, kék kötény, rózsaszínű blúz, fehér kendő.

293. — *Dr. Miskolczi Leo* volt badacsonytomaji körorvos az 1910. évi védhímlőoltási díjak kézbesíthetése végett nyomozandó és feltalálása esetén tartózkodási helye Zalavármegye alispánjával (Zalaegerszeg) a 20369—1911. számra való hivatkozással közlendő.

294. — *Deák Viktor*, Szász István asztalos tanoncza, állami menhelybeli gyermek nyomozandó és feltalálása esetén erről Székelyudvarhely város rendőrfőkapitánya az 1926—1911. számra való hivatkozással értesítendő. Nevezett gyermek 13 éves, arcza, szeme, szemöldöke barna, haja gesztenyeszínű, irástudó, távozásakor csikos tornainget és szöttes barna nadrágot viselt és mezitláb és hajdon fővel volt.